
Politechnika Wrocławska

Wydział Elektroniki

Projekt Układy Cyfrowe i Systemy Wbudowane 2

“Kalkulator bcd - PS2”

Autorzy:

Leszek Ostek

Indeks: 249439

E-mail: 249439@student.pwr.edu.pl

Prowadzący zajęcia:

Dr inż. Jarosław Sugier

Grzegorz Kuchta

Indeks: 248861

E-mail: 248861@student.pwr.edu.pl

Ocena pracy:

Spis treści

1	Wstęp	4
1.1	Cel i zakres projektu	4
1.2	Opis używanych interfejsów, protokołów oraz algorytmów	4
1.3	Krótki opis sprzętu i użytych narzędzi	4
2	Przedstawienie układu	4
2.1	Struktura ogólna	4
2.2	Schemat szczytowy	5
2.3	Hierarchia modułów	6
3	Moduły projektu i ich funkcje	6
3.1	PS2_rx	6
3.1.1	kod i omowienie	6
3.1.2	testy	8
3.2	PS2_kbd	8
3.2.1	kod i omowienie	8
3.2.2	testy	9
3.3	Sumator	10
3.3.1	kod i omowienie	11
3.3.2	Testy	12
3.4	Subtraktor	12
3.4.1	kod i omowienie	12
3.4.2	testy	14
3.5	Kalkulator	14
3.5.1	kod i omowienie	14
3.5.2	testy	16
4	Implementacja systemu	16
4.1	Połączenie modułów	16
4.2	Test systemu	17
4.3	Implementacja	17
5	Posdumowanie	18

Spis rysunków

1	Ogólny schemat kalkulatora	5
2	Moduł szczytowy	5
3	Drzewo projektu	6
4	Moduł PS2_Rx	6
5	PS2_Rx symulacja behawioralna	8
6	Moduł PS2_Kbd	8
7	PS2_Kbd symulacja behawioralna	9

8	Schemat sumatora BCD	10
9	Kod modułu sumatora	11
10	Test dla przeniesienia wejściowego równego 1	12
11	Test dla przeniesienia wejściowego równego 0	12
12	Kod modułu subtraktora	13
13	Test dla pożyczki wejściowej równej 0	14
14	Test dla pożyczki wejściowej równej 1	14
15	Moduł kalkulatora	14
16	Symulacja behawioralna kalkulatora	16
17	circuit.sch	16
18	Test systemu	17
19	Wynik implementacji	17

Spis tabel

1 Wstęp

1.1 Cel i zakres projektu

Temat: “Kalkulator PS2 w kodzie BCD”.

Cel projektu: Implementacja sterownika PS2 oraz modułów sumatora i subtraktora w kodzie BCD. Wspomniane moduły mają być składowymi projektu kalkulatora, który ma być dostępny przy pomocy klawiatury PS2.

1.2 Opis używanych interfejsów, protokołów oraz algorytmów

PS2 (port komunikacyjny) - Do komunikacji z zaprojektowanym układem użyto interfejsu szeregowego PS2 [5]. Użytkownik musi posiadać klawiaturę PS2, która komunikuje się z układem przy pomocy *PS2 Scan Codes* [4].

Sumator i subtraktor - Elementy działają na liczbach 4 bitowych w kodzie BCD. Sumator kodu BCD [2], pobiera na wejściu 2 magistrale 4 bitowe symbolizujące liczby kodu BCD (zakres 0-9) oraz pojedynczy bit symbolizujący przeniesienie z sumatora bitu o 1 młodsze. Wyjściami tego modułu jest magistrala 4 bitowa odwzorowująca sumę na danej pozycji oraz 1 bitowe przeniesienie na starszą o 1 pozycję. Subtraktor [3] działa analogicznie, w tym że zamiast przeniesienia wejściowego pobiera 1 bitową pożyczkę na tej pozycji oraz na wyjściu zamiast przeniesienia na starszą pozycję otrzymujemy pożyczkę na starszej pozycji. Z racji, że jest to subtraktor kodu BCD nie obsługuje on liczb ujemnych, więc korzystanie z subtraktora może się odbywać tylko w przypadku odejmowania liczby mniejszej, bądź równej odejmowanej.

1.3 Krótki opis sprzętu i użytych narzędzi

Środowisko - ISE Design Suite 14.7 [6]. Środowisko pozwala na tworzenie i testowanie układów w języku VHDL.

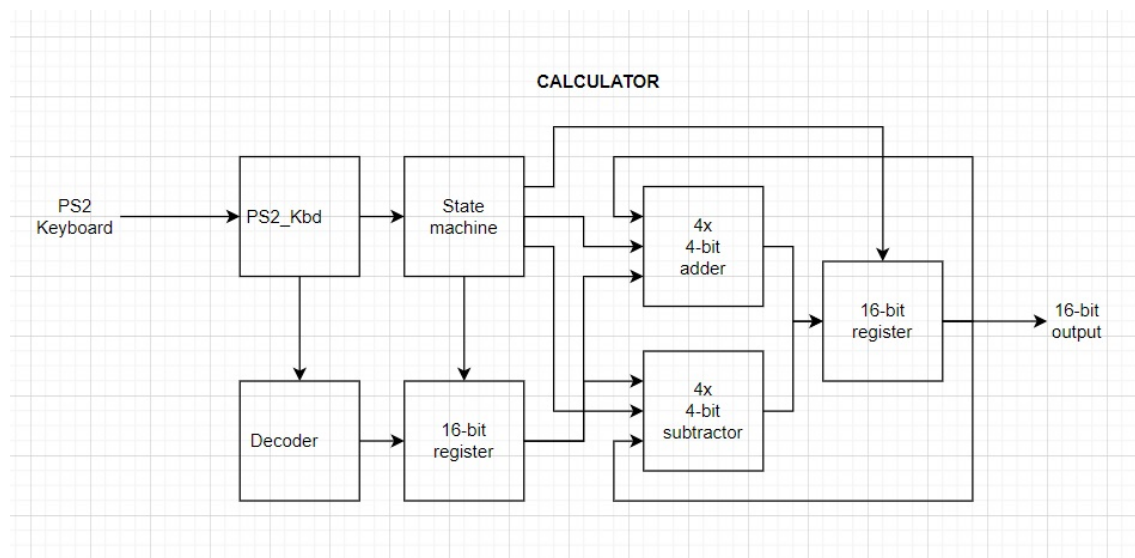
Moduł - Spartan 3E [1]. Płytką pozwalającą na obsługę układów FPGA.

Klawiatura PS2 - Aby móc komunikować się z układem należy użyć klawiatury z portem PS2.

2 Przedstawienie układu

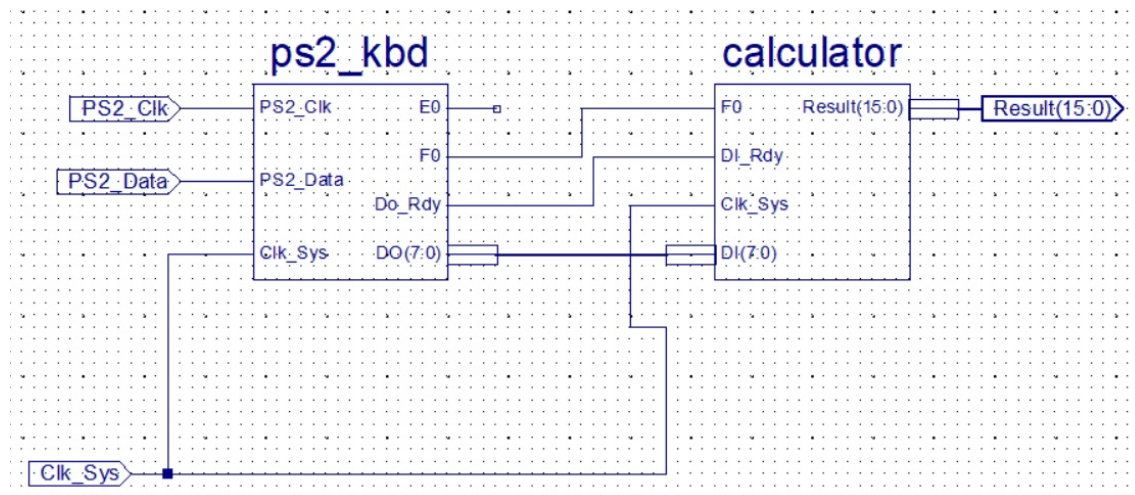
2.1 Struktura ogólna

Rysunek 1 przedstawia uproszczony schemat kalkulatora. Przetwarza on informacje w sposób akumulacyjny, czyli wynikiem aktualnym jest $Result = Result \pm Value$. Dekoder tłumaczy znak z modułu *PS2_Kbd* na 4-bitową liczbę binarną, która trafia do 16-bitowego rejestru przesuwne. Wartość z rejestru przesuwne jest dodawana, bądź odejmowana od aktualnego wyniku. Całością zarządza maszyna stanów kalkulatora.

Rysunek 1: Ogólny schemat kalkulatora

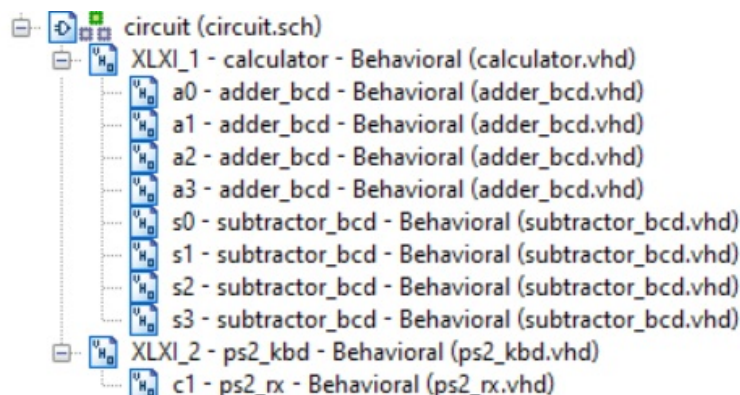
2.2 Schemat szczytowy

Rysunek 2: Moduł szczytowy

Rysunek 2 przedstawia szczytowy schemat projektu. Jest to moduł typu *Schematic*, a w projekcie plik circuit.sch. Wybrano typ *Schematic*, ponieważ bardzo dobrze sprawdza się w łączeniu kluczowych komponentów systemu, gdyż bardzo dobrze widać na nim poszczególne elementy.

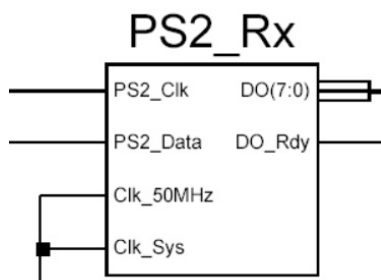
2.3 Hierarchia modułów

Rysunek 3: Drzewo projektu

3 Moduły projektu i ich funkcje

3.1 PS2_rx

Rysunek 4: Moduł PS2_Rx

PS2_Rx [7] to moduł znajdujący się wewnątrz odbiornika PS2_Kbd. Jego zadaniem jest przerobić sygnał szeregowy *PS2_Data*, sygnalizowany sygnałem *PS2_Clk*, na 8-bitowy sygnał równoległy, sygnalizowany sygnałem *DO_Rdy*.

3.1.1 kod i omowienie

— *Sprawdzamy parzystosc otrzymanego ciagu bitowego,*

— *aby upewnic sie czy sygnal jest poprawny.*

```

parity_check <= not(data_reg(8) xor data_reg(7) xor data_reg(6)
                    xor data_reg(5) xor data_reg(4) xor data_reg(3)
                    xor data_reg(2) xor data_reg(1));
  
```

```
— Maszyna stanów
process(Clk_Sys, state, data_reg, parity_check, clk_reg)
begin
  next_state <= state;
  case state is
    — Clk_reg to 2 bitowy rejestr do ktorego jest zapisywany
    — przesuwnie sygnał z ps2_clk.

    — Warunek w operacji if sprawdza zbocze rosnące
  when waiting =>
    if clk_reg(0) = '0' and clk_reg(1) = '1' then
      next_state <= reset;
    end if;

    — Po zresetowaniu zatrzymamy obierac
  when reset =>
    next_state <= receive;

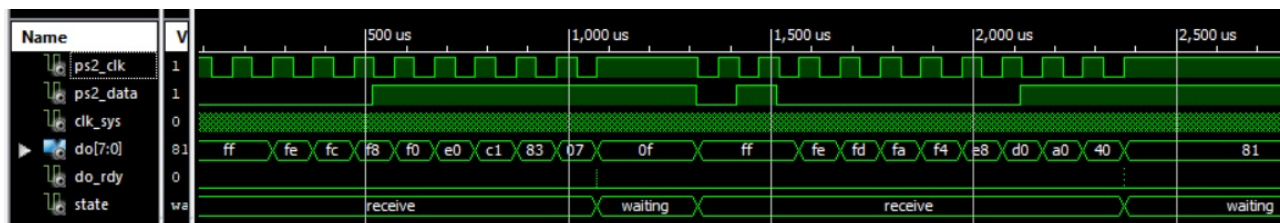
    — Operacja if sprawdza czy w rejestrze przesuwным
    — wystąpiła pełna ramka, jeśli tak to przechodzimy
    — do sprawdzenia bitu parzystości
  when receive =>
    if data_reg(10) = '0' and data_reg(0) = '1' then
      next_state <= test;
    end if;

    — Bit 9 nadany w sygnale szeregowym to bit parzystości
  when test =>
    if data_reg(9) = parity_check then
      next_state <= send;
    else
      next_state <= waiting;
    end if;

  when send =>
    next_state <= waiting;
  end case;
end process;

— Akcje wykonywane w zależności od stanów
DO_Rdy <= '1' when state = send
  else '0';
DO <= data_reg(9 downto 2);
```

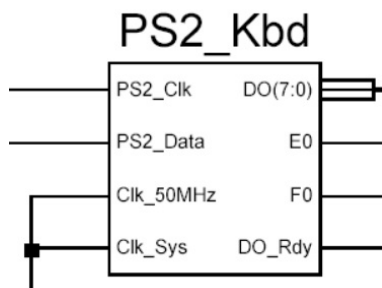
3.1.2 testy

Rysunek 5: PS2_Rx symulacja behawioralna

Celem testu było nadanie dwóch bajtów "F0" oraz "81". Jak widać na *Rysunek 5*, symulacja przebiegła pomyślnie. Bardzo krótkie piki *Do_Rdy*, widać blisko 1100 us i 2400 us.

3.2 PS2_kbd

Rysunek 6: Moduł PS2_Kbd

PS2_Kbd [7] to moduł w którego wnętrzu znajduje się odbiornik PS2_Rx. Jego zadaniem jest wykrycie bajtu "F0" lub "E0", które może nadać PS2_Rx i w zależności od tego nadanie 1 bitowej flagi (F0 lub E0). Sygnały *DO* i *DO_Rdy* są propagowane gdy pojawi się inny kod niż F0 i E0.

3.2.1 kod i omowienie

— *Case maszynowy stanów*

case state **is**

— *Ponizszy if ma na celu wykryc zbocze opadajace*
 — *w sygnale DO_Rdy, oraz w zaleznosci od wejscia DO*
 — *ustawic odpowiednia flage*

when receive **=>**

if DO_Rdy_reg(0) = '1' **and** DO_Rdy_reg(1) = '0' **then**

if DO_rx = "00001111" **then**

next_state <= set_F0;

elsif DO_rx = "00000111" **then**


```

        next_state <= set_E0;
    else
        next_state <= send;
    end if;
end if;

when set_F0 =>
    next_state <= recieve;

when set_E0 =>
    next_state <= recieve;

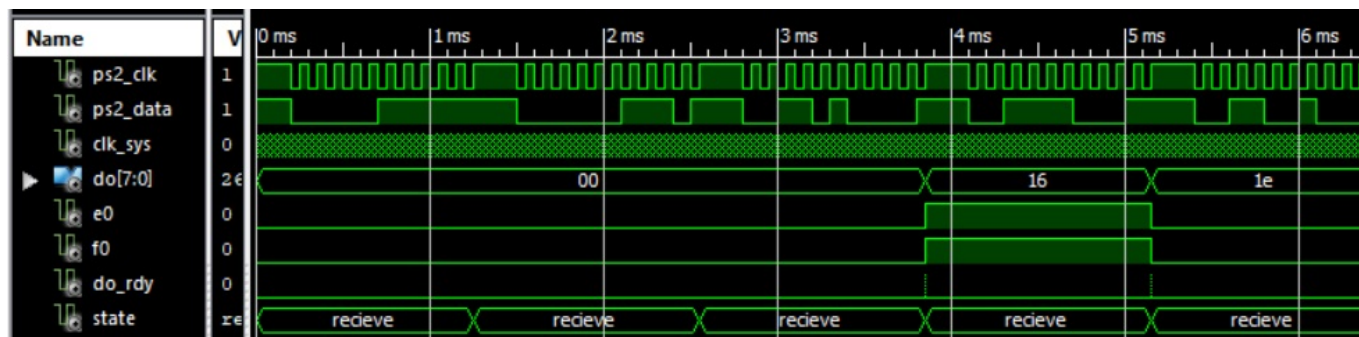
when send=>
    next_state <= reset;

when reset=>
    next_state <= recieve;
end case;

-- Poniewaz DO_rx jest odwrocone, nalezy jeszcze
-- dopasowac sie do wejscia kalkulatora odwracajac
-- kolejnosc bitow w wyjsciu PS2_Kbd
DO_kbd <= DO_rx(0) & DO_rx(1) & DO_rx(2) & DO_rx(3) &
DO_rx(4) & DO_rx(5) & DO_rx(6) & DO_rx(7);

```

3.2.2 testy

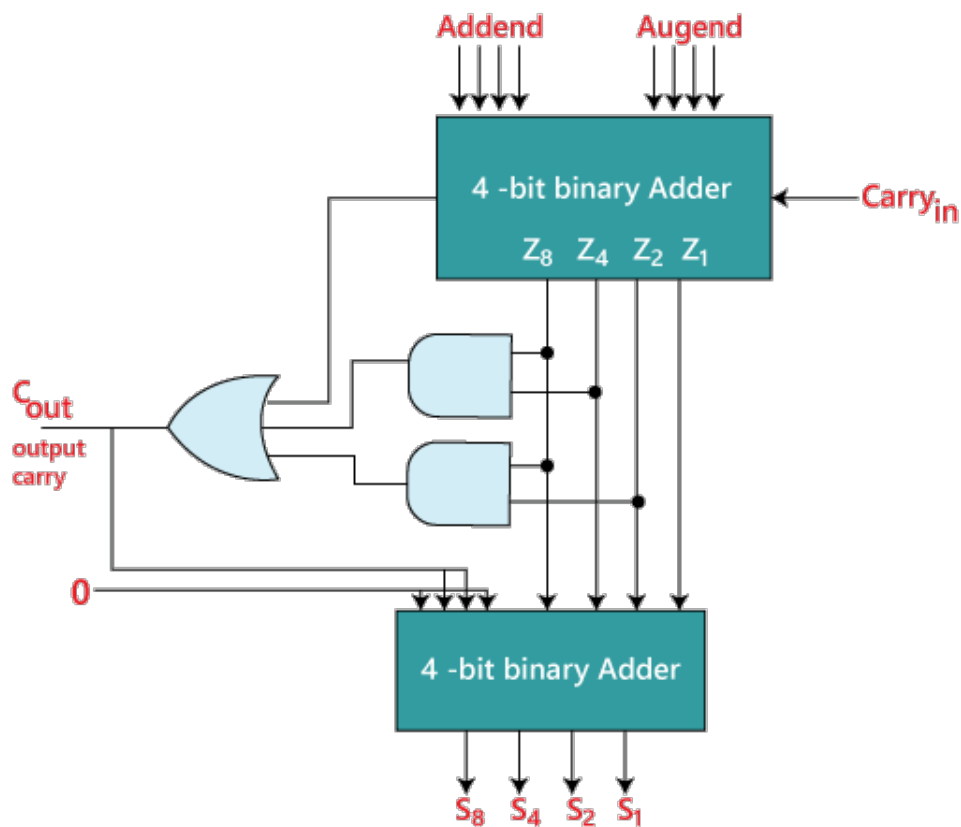

Rysunek 7: PS2_Kbd symulacja behawioralna

Celem testu było nadanie bajtów "16" z flagą "F0" i "E0", a następnie nadanie czystego bajtu "1e".

3.3 Sumator

Schemat sumatora liczb 4 bitowych w kodzie BCD prezentuje się w sposób następujący :

Black diagram of a BCD adder

Rysunek 8: Schemat sumatora BCD

Zaprezentowany powyżej schemat przeniesiono do modułu `adderbcd.vhd`, który pozwala tworzyć układy dodające liczby bitowe dowolnej ilości.

3.3.1 kod i omowienie

Lista wejść :

- 4 bitowa liczba "a" (zakres 0-9)
- 4 bitowa liczba "b" (zakres 0-9)
- 1 bitowe przeniesienie (zakres 0-1)

Lista wyjść :

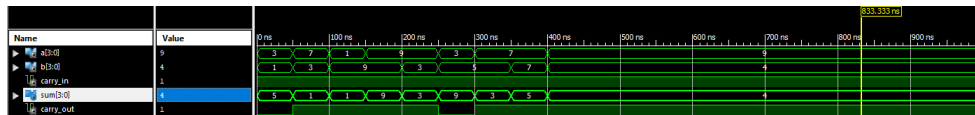
- 4 bitowa liczba symbolizująca sumę na danej pozycji (zakres 0-9)
- 1 bitowe przeniesienie na bicie o 1 starszym (zakres 0-1)

Kod modułu sumatora został zaprezentowany poniżej :

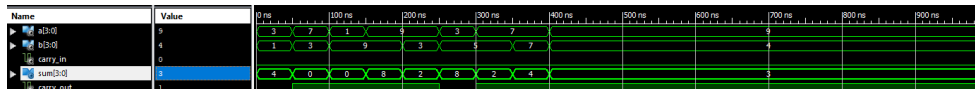
```
1 library IEEE;
2 use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3
4 use IEEE.NUMERIC_STD.ALL;
5
6 entity adder_bod is
7     Port (
8         A : in  STD_LOGIC_VECTOR(3 downto 0);
9         B : in  STD_LOGIC_VECTOR(3 downto 0);
10        CARRY_IN : in STD_LOGIC;
11        SUM : out STD_LOGIC_VECTOR(3 downto 0);
12        CARRY_OUT : out STD_LOGIC
13    );
14 end adder_bod;
15
16 architecture Behavioral of adder_bod is
17 begin
18     process(A,B)
19     variable sum_temp : unsigned(4 downto 0);
20     variable temp_a : unsigned(3 downto 0);
21     variable temp_b : unsigned(3 downto 0);
22
23     begin
24         temp_a := unsigned(A);
25         temp_b := unsigned(B);
26         sum_temp := ('0' & temp_a) + ('0' & temp_b) + ("0000" & CARRY_IN);
27         if(sum_temp > 9) then
28             CARRY_OUT <= '1';
29             SUM <= std_logic_vector(resize((sum_temp + "00110"),4));
30         else
31             CARRY_OUT <= '0';
32             SUM <= std_logic_vector(sum_temp(3 downto 0));
33         end if;
34     end process;
35 end Behavioral;
```

Rysunek 9: Kod modułu sumatora

3.3.2 Testy

Rysunek 10: Test dla przeniesienia wejściowego równego 1

Rysunek 11: Test dla przeniesienia wejściowego równego 0

3.4 Subtraktor

Subtraktor kodu BCD, został zaprojektowany stricte z myślą o implementacji w języku vhdl oraz nie posiada schematu w przeciwieństwie do sumatora kodu BCD.

3.4.1 kod i omowienie

Lista wejść :

- 4 bitowa liczba "a" (zakres 0-9)
- 4 bitowa liczba "b" (zakres 0-9)
- 1 bitowa pożyczka (zakres 0-1)

Lista wyjść :

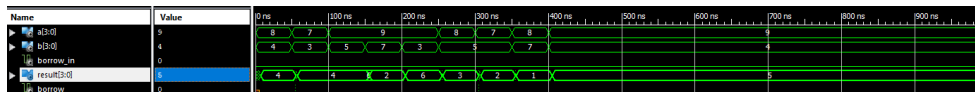
- 4 bitowa liczba symbolizująca różnicę na danej pozycji (zakres 0-9)
- 1 bitowa pożyczka na bicie o 1 starszym (zakres 0-1)

```
1  library IEEE;
2  use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL;
3
4  use IEEE.NUMERIC_STD.ALL;
5
6  entity subtractor_bcd is
7      Port (
8          A : in  STD_LOGIC_VECTOR (3 downto 0) := X"0";
9          B : in  STD_LOGIC_VECTOR (3 downto 0) := X"0";
10         BORROW_IN: in  STD_LOGIC;
11         RESULT : out STD_LOGIC_VECTOR (3 downto 0) := X"0";
12         BORROW : out STD_LOGIC:= '0'
13     );
14 end subtractor_bcd;
15
16 architecture Behavioral of subtractor_bcd is
17
18 begin
19     process(A,B,BORROW_IN)
20
21     variable sum_temp : unsigned(4 downto 0);
22     variable temp_a : unsigned(4 downto 0);
23     variable temp_a_borrow : unsigned(4 downto 0);
24     variable temp_b : unsigned(4 downto 0);
25
26     begin
27         temp_a := unsigned('0' & A);
28         temp_b := unsigned('0' & B);
29         temp_a_borrow := unsigned('0' & A) + 10;
30         if(temp_a < temp_b ) then
31             sum_temp := temp_a_borrow - temp_b - ("0000" & BORROW_IN);
32             BORROW <= '1';
33         else
34             sum_temp := temp_a - temp_b - ("0000" & BORROW_IN);
35             BORROW <= '0';
36         end if;
37         RESULT <= std_logic_vector(sum_temp(3 downto 0));
38
39     end process;
40
41 end Behavioral;
```

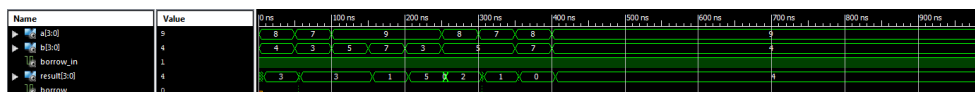
Rysunek 12: Kod modułu subtraktora

Kod modułu subtraktora został zaprezentowany powyżej.

3.4.2 testy

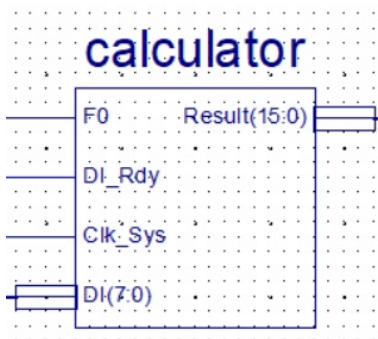

Rysunek 13: Test dla pożyczki wejściowej równej 0

Rysunek 14: Test dla pożyczki wejściowej równej 1

3.5 Kalkulator

Rysunek 15: Moduł kalkulatora

3.5.1 kod i omowienie

— Dekoder, jego zadaniem jest przetłumaczyć kod PS2 na liczbę binarną

```
DECODE : process(DI)
```

```
begin
```

```
  case DI is
```

```
    when X"45" => number <= X"0";
```

```
    when X"16" => number <= X"1";
```

```
    when X"1E" => number <= X"2";
```

```
    when X"26" => number <= X"3";
```

```
    when X"25" => number <= X"4";
```

```
    when X"2E" => number <= X"5";
```

```
    when X"36" => number <= X"6";
```

```
    when X"3D" => number <= X"7";
```

```
    when X"3E" => number <= X"8";
```

```
    when X"46" => number <= X"9";
```

```
    when others => number <= X"F";
```

```
        end case;
end process;

ACTIONS : process(Clk_Sys)
begin
  if(rising_edge(Clk_Sys)) then
    case state is

      when waiting =>
        — Przesuwany rejestr, dopisujący aktualną liczbę
      when input =>
        if number < X"A" then
          current_value(15 downto 4) <= current_value(11 downto 0);
          current_value(3 downto 0) <= number;
        end if;

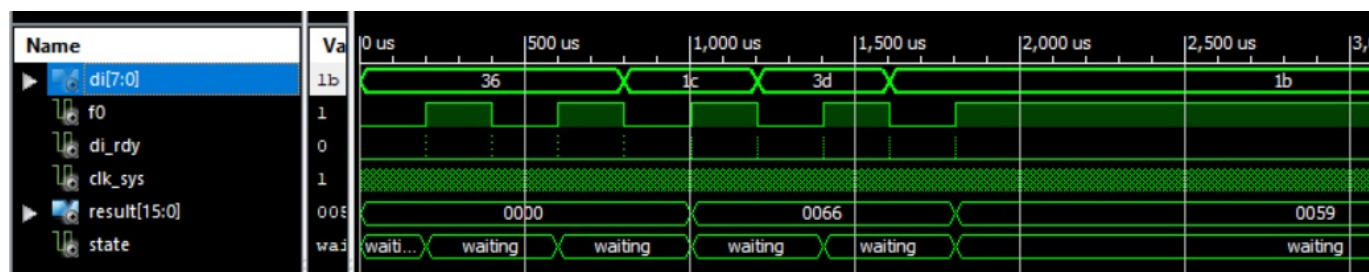
      when add =>
        final_value <= sum;
        current_value <= X"0000";

      when sub =>
        if current_value <= final_value then
          final_value <= subtract;
        end if;
        current_value <= X"0000";

      when reset =>
        final_value <= X"0000";
        current_value <= X"0000";

    end case;
  end if;
end process;
```

3.5.2 testy

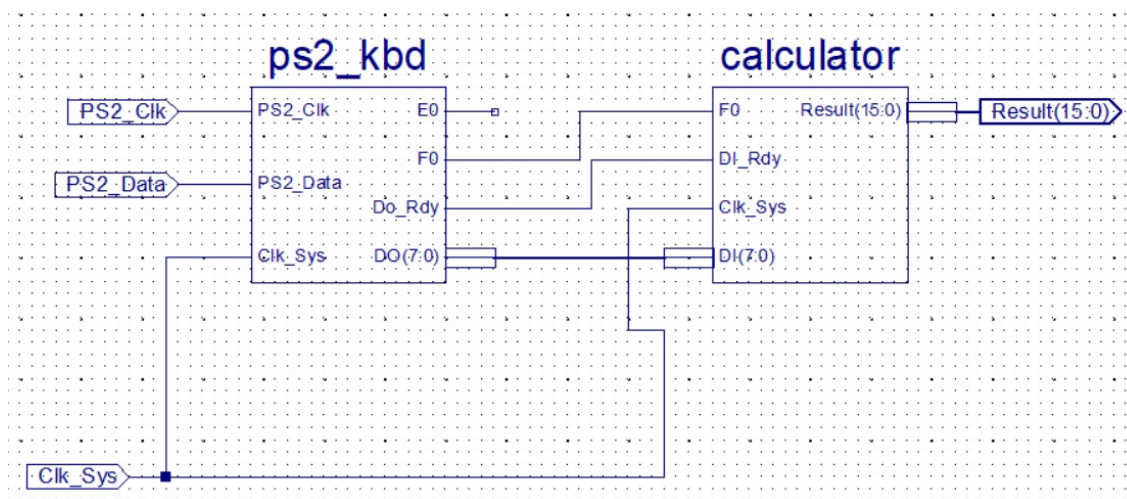

Rysunek 16: Symulacja behawioralna kalkulatora

Celem testu było dodanie do zera liczby 66, oraz odjęcie od niej 7. Wynik testu jest poprawny, należy zwrócić uwagę że kalkulator reaguje na puszczenie klawisza. Kod "1c" oznacza dodawanie, kod "1b" oznacza odejmowanie.

4 Implementacja systemu

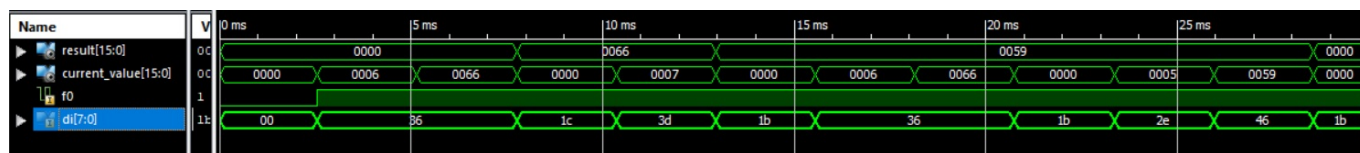
4.1 Połączenie modułów

Rysunek 17: circuit.sch

System został połączony przy pomocy metody *Schematic*.

4.2 Test systemu

Rysunek 18: Test systemu

Celem testu było dodanie liczby 66 do wyniku, następnie odjęcie 7. Ponieważ kalkulator jest zablokowany na liczby ujemne, sprawdzamy odjęcie 66 od 59. Prawdłowo system nie powinien wykonać tej operacji (i tak się stało). Na końcu odejmujemy 59 od 59 i otrzymujemy 0.

4.3 Implementacja

circuit Project Status (06/02/2021 - 00:02:39)			
Project File:	Calculator.xise	Parser Errors:	
Module Name:	circuit	Implementation State:	Placed and Routed
Target Device:	xc3s100e-5vq100	• Errors:	No Errors
Product Version:	ISE 14.7	• Warnings:	5 Warnings (5 new)
Design Goal:	Balanced	• Routing Results:	All Signals Completely Routed
Design Strategy:	Xilinx Default (unlocked)	• Timing Constraints:	All Constraints Met
Environment:	System Settings	• Final Timing Score:	0 (Timing Report)

Device Utilization Summary					[-]
Logic Utilization	Used	Available	Utilization	Note(s)	
Number of Slice Flip Flops	69	1,920	3%		
Number of 4 input LUTs	222	1,920	11%		
Number of occupied Slices	135	960	14%		
Number of Slices containing only related logic	135	135	100%		
Number of Slices containing unrelated logic	0	135	0%		
Total Number of 4 input LUTs	226	1,920	11%		
Number used as logic	222				
Number used as a route-thru	4				
Number of bonded IOBs	19	66	28%		
Number of BUFGMUXs	1	24	4%		
Average Fanout of Non-Clock Nets	3.54				

Rysunek 19: Wynik implementacji

Ostrzeżenia dotyczą jedynie, niepodłączonych do niczego wyjść/wejść różnych modułów. Ponieważ nie wpływa to na pracę układu, ostrzeżenia można zignorować.

5 Posdumowanie

Finalnie udało się zaprojektować sterowniki dla interfejsu PS2 oraz prosty kalkulator obsługujący dodawanie oraz odejmowanie liczb dodatnich. Celem rozbudowania projektu można by dodać moduły wykonujące operacje mnożenia, dzielenia, zmiana kodowania liczb np. uzupełnieniowy dwójkowy (możliwość obsługi liczb dodatnich oraz ujemnych). Definitywnie poprawie należy poddać moduł `ps2_rx`, który zwraca wynik w złej kolejności bitów. Należy odwrócić kolejność wyjściowych bitów, i zlikwidować odwracanie wejścia w `ps2_kbd`.

Literatura

- [1] https://www.xilinx.com/support/documentation/data_sheets/ds312.pdf
- [2] <https://www.geeksforgeeks.org/bcd-adder-in-digital-logic/>
- [3] <https://www.electrical4u.com/bcd-or-binary-coded-decimal-bcd-conversion-addition-subtraction/>
- [4] <https://techdocs.altium.com/display/FPGA/PS2+Keyboard+Scan+Codes>
- [5] https://en.wikipedia.org/wiki/PS/2_port
- [6] <https://www.xilinx.com/products/design-tools/ise-design-suite.html>
- [7] http://www.zsk.ict.pwr.wroc.pl/zsk_ftp/fpga/